Dosarul nr. 2-11014/2024

HOTĂRÂRE
În numele Legii

03 aprilie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria mun. Chişinău (sediul Centru)
în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Dimitriu Serghei
grefier Andriuța Cristina

examinând în ședință publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată concretizată înaintată de Botnaru Corneliu și Botnaru Svetlana împotriva lui OCN „CreditExpert" SRL cu privire la constatarea nulității clauzelor contractuale, și anume pct. 3, 6 și 9 din contractul de credit cu dobândă nr. *****, pct. 3, 6 și 9 din contractul de credit cu dobândă nr. *****, constatarea stingerii anticipate a datoriei conform contractelor de credit cu dobândă nr. ***** și nr. ***** și constatarea nulității clauzei contractuale, și anume a inscripției „Contractul de ipotecă nr. ***** a fost investit cu formulă executorie" din pct. 4.2 din contractul de ipotecă nr. *****.,

c o n s t a t ă :

La data de 14 august 2024, reclamanții Botnaru Corneliu și Botnaru Svetlana au depus cerere de chemare în judecată împotriva OCN „CreditExpert" SRL cu privire la constatarea nulității clauzelor contractuale, și anume pct. 3, 6 și 9 din contractul de credit cu dobândă nr. *****, pct. 3, 6 și 9 din contractul de credit cu dobândă nr. *****, constatarea stingerii anticipate a datoriei conform contractelor de credit cu dobândă nr. ***** și nr. ***** și constatarea nulității clauzei contractuale, și anume a inscripției „Contractul de ipotecă nr. ***** a fost investit cu formulă executorie" din pct. 4.2 din contractul de ipotecă nr. *****.

Prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, cererea de chemare în judecată a fost repartizată în mod automat-aleatoriu judecătorului Serghei Dimitriu, la data de 15 august 2024.

În motivarea acțiunii, părțile reclamante învederează că, la data de 13 august 2021 între Botnaru Corneliu și O.C.N. «CreditExpert» SRL a fost încheiat Contract de credit cu dobândă nr.*****, prin care O.C.N. «CreditExpert» SRL a acordat lui Corneliu Botnaru un credit bănesc, cu dobândă, în suma de ***** euro.

Creditul respectiv a fost acordat pe un termen de 48 luni, până pe data de 17 august 2025.

Conform pct. 3 din Contractul de credit cu dobândă nr.***** urmează că: *"Pentru utilizarea creditului, Debitorul achită Creditorului o dobîndă anuală în mărime de 18% calculată din suma soldului restant (lunar), reieşind dintr-un an de 365/366 zile, care se va achita lunar pînă la data de 17 inclusiv, conform Anexei nr. 1 (grafic de plăți) la Contractul dat".*

Potrivit pct. 6 din Contractul de credit cu dobândă nr.***** urmează că *reclamantul - consumator este obligat să achite Creditorului comisionul în sumă de ***** euro.*

Tot la data de 13 august 2021, întru asigurarea executării în termen obligațiilor, care reies din Contractul de credit cu dobândă nr.*****, între Botnaru Corneliu, Botnaru Svetlana și O.C.N. «CreditExpert» a fost încheiat Contract de ipoteca nr. *****, prin care a fost ipotecat bunul imobil cu nr. cadastral *****, situat în mun.Chișinău, sec.Botanica, str.*****

Contractul de ipoteca nr. ***** a fost învestit cu formula executorie.

La data de 22 decembrie 2021 între Botnaru Corneliu și O.C.N. «CreditExpert» SRL a fost încheiat Contract de credit cu dobândă nr.*****, prin care O.C.N. «CreditExpert» SRL lui Corneliu Botnaru un credit bănesc, cu dobândă, în suma de ***** euro. Creditul a fost acordat pe un termen de 48 luni, până pe data de *****.

Conform pct. 3 din Contractul de credit cu dobândă nr.***** urmează că: *"Pentru utilizarea creditului, Debitorul achită Creditorului o dobîndă anuală în mărime de 18% calculată din suma soldului restant (lunar), reieşind dintr-un an de 365/366zile, care se va achita lunar pînă la data de 17 inclusiv, conform Anexei nr. 1 (grafic de plăți) ia Contractul dat ”.*

Potrivit pct. 6 din Contractul de credit cu dobândă nr.***** urmează că *reclamantul - consumator este obligat să achite Creditorului comisionul în sumă de ***** euro.*

La aceeași dată, între Botnaru Comeliu, Botnaru Svetlana și O.C.N. CreditExpert» SRL a fost încheiat Acordul adițional nr.l la Contract de ipoteca nr. *****, prin care a fost mărită valoarea de ipotecă a bunului imobil din *****la ***** euro.

Reclamanții, în fiecare lună achită datoria, ultimele plăți pentru credit au fost efectuate în luna iulie a anului 2024.

Faptul că reclamanții în modul benevol achită suma creditului până în prezent, se confirmă prin ordinele de încasare a numerarului, și anume:
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin din 2*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****

ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****;
ordin nr.*****;
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****
ordin nr.*****

La ziua de azi, conform ordinelor sus-menționate, reclamanții au achitat ***** lei din suma datorată - ***** cum a fost indicată mai sus, ultimele achitări fiind efectuate în luna iulie anului curent.

La data de 10.07.2024, folosindu-se de caracterul abuziv ale clauzelor contractuale, pârâtul O.C.N. «CreditExpert» SRL a depus la executorul judecătoresc în privința procedurii de executare pe numele debitorului Botnaru Corneliu, din așa numit motivul neachitării datoriilor acumulate, fără a anexa la cererea sa dovada existenței a unei datorii clare și concrete.

*- Cu privire la constatarea caracterul abuziv si nulitatea clauzelor contractuale cu privire la dobânda anuală și comisionul inserate în pct. 3 și pct. 6 din contractul de credit cu dobândă nr.***** și Contractul de credit cu dobândă nr.*****.*

În drept, potrivit art. 775 alin. (1) Cod civil, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

Prevederile art. 776 Cod civil statuează că obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 858 alin. (1) și (2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Potrivit art. 1763 Cod civil, prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobânzii și a altor plăți aferente, sau își asumă orice alt angajament de a achiziționa o creanță sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții. Contractul de credit se încheie în scris. Față de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esența contractului de credit nu reiese contrariul. Dispozițiile prezentei secțiuni se aplică împrumuturilor acordate de către bănci sau organizații de creditare nebancară, precum și alte organizații care acordă credite în baza legii.

În corespundere cu art. 1242 alin.(l) Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă se restituie banii în aceeași sumă și bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Conform art. 1247 alin.(l) Cod civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul și în modul stabilit în contract.

Reieșind din circumstanțele cauzei și natura raportului litigios, constată că speței îi sunt aplicabile prevederile Legii nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori (în vigoare la data de 22 februarie 2020).

Conform art. 5 alin. (1) și (3) lit. g) din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori, creditorul și, dacă este cazul, intermediarul de credit furnizează consumatorului, în baza clauzelor și a condițiilor de creditare oferite de către creditor, precum și, după caz, a preferințelor exprimate și a informațiilor furnizate de către consumator, informațiile necesare care să îi permită consumatorului să compare mai multe oferte pentru a putea lua o decizie informată cu privire la eventuala încheiere a unui contract de credit. Informațiile precontractuale cuprind dobînda anuală efectivă și valoarea totală plătibilă de către consumator, ilustrate prin intermediul unui exemplu reprezentativ care menționează toate ipotezele folosite pentru calculul ratei respective; în cazul în care consumatorul a informat creditorul în legătură cu una sau mai multe componente ale creditului preferat, precum durata contractului de credit și valoarea totală a creditului, creditorul trebuie să ia în considerare aceste componente; în cazul în care un contract de credit prevede modalități de tragere diferite, cu costuri diferite sau cu rate ale dobînzii aferente creditului diferite, și creditorul folosește ipoteza de la pct. 2 lit. c) din anexa nr. 2, acesta trebuie să indice faptul că aplicarea altor mecanisme de tragere pentru acest tip de contract de credit poate avea drept rezultat aplicarea unei dobînzi anuale efective mai mari.

Potrivit art. 10 alin. (3) lit. g) aceleiași Legi, contractul de credit specifică în mod clar și concis dobînda anuală efectivă și valoarea totală plătibilă de către consumator, indicate în mod evidențiat (cu caractere aldine) și calculate la momentul încheierii contractului de credit; se menționează toate ipotezele folosite pentru calculul acestei rate.

Conform art. 1244 alin. (1) Cod civil, în baza contractului de împrumut, părțile pot prevedea și plata unei dobînzi, a cărei rată anuală nu poate depăși dublul ratei de referință CHIBOR înregistrată în ziua bancară anterioară datei în care părțile au stipulat rata dobînzii. în sensul prezentului alineat, rata de referință CHIBOR este rata calculată în modul stabilit de Banca Națională a Moldovei, în baza cotațiilor orientative/ferme ale băncilor contributorii pentru plasarea mijloacelor bănești în lei moldovenești la alte bănci, pe termen de 12 luni.

Astfel, constată că *Contractul de credit cu dobândă nr.***** și Contractul de credit cu dobândă nr.****** au fost încheiate cu derogări de la dispozițiile legale privind acordarea creditelor nebancare consumatorilor sus-enunțate, clauzele fiind stabilite unilateral de către creditor fără ca consumatorul să poată influența schimbarea lor respectiv având doar opțiunea să-l semneze sau nu, iar simpla informare despre condițiile contractuale nu echivalează cu negocierea acestuia.

Contractele de credit în cauză au fost încheiate în baza unor forme standard care au fost preformulate de către pârâtul O.C.N. «CreditExpert» SRL anticipat. Din acest considerent, reclamantul Botnaru Comeliu a negociat numai valoarea și obiectul actului juridic, însă nu și condițiile acestuia, având unica posibilitate de a accepta sau de a se abține de la semnarea acestuia.

Caracterul standard al contractelor de credit din speță, rezulă din faptul că acestea sunt destinate utilizării repetate și indefinite de către creditor, în care se modifică numai datele debitorului și condițiile standard (conform politicii de creditare ale entității), ce pot fi acceptate sau refuzate de consumator, ultimul neavând posibilitatea reală de a modifica conținutul acestora.

Caracterul standard și preformulat al contractului utilizat de creditor se explică prin similitudinea și frecvența indefinită a relațiilor contractuale la care participă și va participa creditorul în contextul desfășurării activității de creditare nebancară.

Conform art. 1069 alin. (1) Cod civil, clauza propusă de una dintre părți nu este negociată individual dacă cealaltă parte nu a putut să-i influențeze conținutul, în special deoarece aceasta sa elaborat anticipat, indiferent că face parte din clauze standard sau nu.

Potrivit art. 1072 alin. (1) Cod civil, într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist și dezavantajează considerabil, contrar bunei-credințe, consumatorul.

Articolul 4 al Legii privind protecția consumatorilor, prevede interdicția și nulitatea absolută a clauzelor contractuale abuzive.

Articolul 334 alin. (1) Cod civil, prevede actul juridic sau clauza care contravin vădit ordinii publice sau bunelor moravuri sunt nule.

Conform art. 328 alin. (1) Cod civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atît pe cale de acțiune, cît și pe cale de excepție, de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanților la proces.

Conform art. 329 alin. (1) - (2) ale Codului civil în contractele cu consumatorii sînt nule clauzele abuzive, precum și clauzele prin care se derogă de la dispozițiile legale de la care este interzis a se deroga în detrimentul consumatorului (nulitatea de protecție). (2) Nulitatea de protecție operează doar în măsura în care avantajează consumatorul.

Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat, în Cauza C-168/05 importanța protecției consumatorului, a determinat în mod particular legislația comunitară să prevadă, în art. 6 paragraful 1 al Directivei 93/13/CEE că clauzele abuzive cuprinse într-un contract încheiat între un consumator și un profesionist, nu sunt obligatorii pentru consumator. Aceasta este o dispoziție imperativă care, având în vedere poziția de inferioritate a unei părți a contractului, este menită să înlocuiască echilibrul formal, pe care contractul îl stabilește între drepturile și obligațiile părților contractante și are ca efect impunerea unui echilibru real care restabilește egalitatea între părți". „Natura și importanța interesului public, pe care se bazează protecția conferită de directivă consumatorului justifică, mai mult, ca instanța națională să fie obligată să aprecieze din oficiu, caracterul abuziv al unei clauze contractuale, compensând în felul acesta dezechilibrul care există între consumator și profesionist".

Conform pct.20 din Directiva 2008/48/CE din 23 aprilie 2008, costul total al creditului pentru consumator trebuie să cuprindă toate costurile, inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, onorariile intermediarilor de credit și orice alt tip de onorarii pe care consumatorul trebuie să le plătească, în legătură cu contractul de credit, cu excepția taxelor notariale.

Din prevederile menționate, relevă că la încheierea contractelor de credit nebancar, creditorul, în speța dată O.C.N. «CreditExpert» SRL, putea prevedea încasarea unor penalități, dobânzi și comisioane în legătură cu încheierea contractului, însă, cu respectarea drepturilor reclamantului Botnaru Comeliu în calitate de consumator, ultimului urmînd a-i fi acordată posibilitatea de a negocia mărimea și certitudinea clauzelor respective.

Cu toate acestea, menționează că indicarea neclar și echivoc a dobânzii anuale *în mărime de 18% calculată din suma soldului restant (lunar), reieşind dintr-un an de 365/366 zile* și *dobînzii anuale efective (DAE) pentru calculul dat este 19,14%* - este o dobândă excesiv de mare, ce depășește cu mult rata de refinanțare a Băncii Naționale a Republicii Moldova, în plus aceasta reprezintă un dezechilibru economic, iar clauzele privind dobânda anuală și dobînda

anuală efectivă (ADICĂ O DOBINDĂ DUBLĂ) sunt lovite de nulitate, sunt abuzive și creează un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților.

Menționează că, caracterul negociat al contractului nu poate fi apreciat doar prin aducerea la cunoștință și semnarea de către debitor a contractului, deoarece părțile nu se află pe poziții de egalitate, nici în ce privește cunoștințele de specialitate, nici în ce privește puterea de negociere, iar reclamantul Botnaru Corneliu nu au avut posibilitatea să negocieze, în cunoștință de cauză, contractele, ci doar să le semneze sau nu. Simpla informare a debitorului în legătură cu prevederile contractului nu echivalează, în nici un fel, cu negocierea în cazul contractelor de acest tip.

Mai mult, menționează că conform art. l al Legii privind protecția consumatorului nr. 105 din 13 martie 2022 definește drept clauză abuzivă - clauză contractuală care, nefiind negociată în mod individual cu consumatorul, creează, contrar cerințelor bunei- credințe, prin ea însăși sau împreună cu alte prevederi din contract, în detrimentul consumatorului, un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților ce apar din contract.

Avînd în vedere prevederile legale sus indicate, consideră că posibilitatea evaluării a clauzelor contractuale și recunoașterea acestora ca fiind abuzive este atribuită prin lege în competența instanței de judecată. Respectiv, solicită instanței de judecată se constată nulitatea absolută a clauzelor contractuale indicate în pct. 3 și pct. 6 privind dobînda anuală și dobânda anuală efectivă, precum și cu privire la comisionul în mărime de ***** euro (ce nu este prevăzut în nici o lege) din *Contractul de credit cu dobândă nr.***** și Contractul de credit cu dobândă nr.*****,* având caracterul unor clauze abuzive, fiind lovite de nulitate absolută conform prevederilor art. 1081 alin. (4) Cod civil, care prevede că orice clauză contrară dispozițiilor prezentului capitol este lovită de nulitate absolută, ori această clauză a fost propusă de partea unor clauze standard și se prezumă că ele nu a fost negociate individual.

Menționează că în *Contractul de credit cu dobândă nr.***** și Contractul de credit cu dobândă nr.***** și compartimentul informații standard privind acordarea creditului nebancar persoanei fizice, pct. 3 și pct. 6, lipsește un exemplu reprezentativ care menționează toate ipotezele folosite pentru calculul dobânzii anuale și dobînzii anuale efective și valoarea totală plătibilă.

Astfel, apreciază că nu este clar cum a fost calculată dobînda anuală și cum este calculată dobînda anuală efectivă pentru calculul dat în mărime de 19,14%. Or, dobânda aplicată de organizațiile de credit nebancare, ar trebui să fie una singură, precum și rezonabilă în raport cu cea stabilită de Banca Națională a Moldovei, și nu una excesiv și nejustificat de mare.

Mai mult decât atât, având în vedere rapiditatea cu care s-a depus cererea, s-a încheiat contractul, constată că creditorul a elaborat clauzele contractuale anticipat pentru o multitudine de contracte, iar consumatorul nu a avut posibilitatea reală de a negocia condițiile esențiale din contract și anume mărimea dobânzii. Nu există nici o probă că clauzele cu privire la dobînzile și comisionul au fost negociate de părți.

Or, contractele sunt contracte pre-formulate și indubitabil sunt contracte de adeziune, or, acesta nu poate fi negociat, acceptarea lui fiind o condiție pentru a încheia orice contract cu întreprinderea vizată, iar voința clientului se prezumă la a semna sau nu actul juridic.

Consideră că prevederile contractuale ce se contestă în cauză, reprezintă o practică abuzivă din partea agentului economic, generând un decalaj dintre drepturile și obligațiile părților, în defavoarea consumatorului, prin compensarea nejustificată a cheltuielilor nesuportate de facto de către comerciant.

Clauzele contractuale respective, le consideră ca fiind abuzive, întrucât acordă permisiunea comerciantului de a solicita de la orice consumator, care nu și-a îndeplinit obligația drept

compensație, o sumă disproporționată în raport cu prejudiciul cauzat de neonorarea obligațiilor contractuale. La fel, și dreptul de a pretinde foloase nejustificative în formă de comisioane.

În acest sens, clauzele contractuale, îl plasează de consumator într-o situație juridică economică nefavorabilă, producând efecte negative disproporționate în patrimoniul consumatorului. Contractele în cauză sunt pre-formulate de către agentul economic, potrivit căruia se constată manifestarea cumulativă a celor trei caracteristici ale clauzelor abuzive și anume: 1) contractul este unul de adeziune; 2) clauzele menționate sunt contrare cerințelor de bună-credință; și 3) creează în detrimentul consumatorului, un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților care decurg din contract.

Din considerentele menționate supra, solicită instanței constatarea caracterului abuziv și nulitatea clauzelor contractuale inserate în pct. 3 și 6 cu privire la dobânda anuală și anuală efectivă (DAE), precum și comisionul în sumă de ***** euro, din contractele de credit.

- *Cerința privind stingerea anticipată a datoriei pe Contractele de credit în cauză.*

Astfel, având în vedere că reclamantul Botnaru Corneliu a achitat toate sumele conform contractelor menționate, ce s-ar confirma prin ordinele de plată anexate, drept consecință cere a constata stingerea anticipată a datoriei pe Contractul de credit cu dobândă nr. ***** și Contractul de credit cu dobândă nr.*****, încheiate între Botnaru Corneliu și O.C.N. «CreditExpert» SRL. Conform art. 6 lit. a) și c) a Legii privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003, orice consumator are dreptul la protecția drepturilor sale de către stat, remedierea sau înlocuirea gratuită, restituirea contravalorii produsului, serviciului ori reducerea corespunzătoare a prețului, repararea prejudiciului, inclusiv moral, cauzat de produsul, serviciul necorespunzător.

*- Cerința privind constatarea nulității pct. 4.2. Contractului de ipoteca nr.*****, și anume investirea Contractului de ipotecă cu formula executorie.*

Menționează, că reclamantul Botnaru Corneliu achită lunar (până pe azi) și în termen toate sumele datorate. Mai mult ca atât, termenul de rambursare a creditului este luna august 2025 și respectiv luna decembrie anului 2025. Astfel termenul de rambursare a creditelor încă nu a expirat. Iar din considerentele că clauzele contractuale sunt abuzive, constată lipsa datoriei reclamantului conform Contractelor în cauză.

La data de 10.07.2024, pârâtul O.C.N. «CreditExpert» SRL a depus la executorul judecătoresc cererea de executare pe numele debitorului Botnaru Corneliu din așa numit motivul neachitării datoriilor acumulate, fără a anexa la cererea sa dovada existenței creanțe exigibile.

La data de 05.08.2024 executorul judecătoresc Roman Talmaci a emis încheierea nr. ***** prin care:

- a reluat procedura de executare a contractului de ipotecă nr.***** investit cu formula executorie, modificat prin acordul adițional nr.***** privind transmiterea în posesia creditorului ipotecar O.C.N. «CreditExpert» SRL a apartamentului *****cu suprafață de ***** m^2, din str. **********înregistrat cu drept de proprietate după Botnaru Svetlana și Botnaru Corneliu, cu evacuarea tuturor persoanelor împreună cu bunurile amplasate în imobilul menționat;

-s-a propus debitorilor ipotecari Botnaru Svetlana, c/p ***** și Botnaru Corneliu, c/p ***** de a executa în termen de 10 zile contractul de ipotecă nr.***** investit cu formula executorie, modificat prin acordul adițional nr.***** prin evacuarea tuturor persoanelor și bunurilor din apartamentul *****cu suprafață de ***** m^2, din str.**********înregistrat cu drept de proprietate după Botnaru Svetlana și Botnaru Corneliu;

-a indicat că, în cazul neexecutării în termenul a documentului, se stabilește pentru data de 16.08.2024, ora 11:00 ieșirea executorului judecătoresc la adresa mun.Chișinău, sect.Botanica,

str.***** pentru efectuarea actelor de executare silită stabilite conform documentului executoriu, și anume evacuarea tuturor persoanelor și a bunurilor din imobilul menționat;
-a solicitat Inspectoratului de Poliție Botanica, mun. Chișinău delegrarea unui colaborator de poliție la data de 16.08.2024, ora 11, la adresa mun. Chișinău, sect.Botanica, str.***** în vederea asigurării ordinii publice la efectuarea actelor de executare silită. Considerăm că acțiunile pârâtului O.C.N. «CreditExpert» SRL - sunt ilegale și de rea credință, dat fiind faptul că reclamantul Botnaru Comeliu în fiecare lună achită benevol datoria, ultimele plăți pentru credit au fost efectuate în lună iulie anului curent.

Faptul că, reclamantul în mod benevol achită suma creditului până în prezent, le confirmă prin ordinele de încasare a numerarului indicate mai sus și anexate la prezenta acțiune.

Astfel, relevă prezența bunei credințe reclamantului și executării benevole ale contractelor de credit nr.***** și, respectiv nr.*****. Nu ar fi neexecutare a obligațiilor contractuale de către reclamantul Botnaru Corneliu. Respectiv, nu este clar de ce pârâtul face abuz de clauză abuzivă indicată în Contractul de ipotecă referitoare la formula executorie, s-a adresat la executorul judecătoresc privind evacuarea reclamanților din imobil.

Respectiv, consideră că pârâtul de rea credința a folosit condiția contractuală privind formula executorie, pentru a evacua reclamanții din bunul imobil, ceea ce este o încălcare a legislației în vigoare, fiind acțiune abuzivă din partea pîrîtului.

Or, conform art.764 Cod civil RM în cazul ipotecii, creditorul ipotecar are dreptul să transfere dreptul de proprietate asupra bunului ipotecat, acționînd în numele debitorului ipotecar, în baza următoarelor documente:

- în cazul exercitării silite în temeiul contractului de ipotecă învestit cu formulă executorie
- originalul contractului de ipotecă învestit cu formulă executorie, care conține clauza privind dreptul creditorului ipotecar de a exercita dreptul de ipotecă în temeiul formulei executorii aplicate de notar, copia contractului de credit bancar sau de împrumut, care atestă faptul că creanța a devenit exigibilă, însoțită de extrasele de evidență financiară, care atestă datoriile debitorului la data expirării termenului indicat în avizul de executare, copiile avizului de executare expediat pe adresa debitorului și dovada înregistrării lui în registrul bunurilor imobile, conform cerințelor stabilite la art. 752, precum și declarația pe propria răspundere a creditorului că nu există un litigiu judiciar în legătură cu contractul de ipotecă învestit cu formulă executorie a cărui executare este solicitată și că creanța este exigibilă.

Astfel, conform prevederile legale, creditorul urma să prezinte executorului judecătoresc dovada devenirii creanței exigibile, și dovada expedierii avizului către debitor, precum că există neexecutarea contractului, însă reclamanții/debitorii nu au primit careva avize din partea creditorului/pârât și nici nu știu în ce constă neexecutarea lor.

Potrivit art.327 alin.(l) Cod civil RM, actul juridic este anulabil dacă nulitatea sancționează încălcarea unei dispoziții legale prin care se ocrotește un interes particular (nulitate relativă).

Conform art.332 alin.(l) Cod civil RM dispozițiile legale privind nulitatea actului juridic se aplică în mod corespunzător cînd doar una sau mai multe clauze ale sale sînt supuse nulității.

Potrivit art.334 alin.(3) Cod civil RM actul juridic sau clauza care contravin unei dispoziții legale imperative ce nu prevede expres sancțiunea nulității sînt nule sau anulabile dacă această sancțiune trebuie aplicată pentru ca scopul dispoziției legale încălcate să fie atins (nulitatea virtuală).

Pârâtul a încălcat prevederile art.764 Cod civil RM, deoarece nu a anexat la cererea sa din 10.07.2024. depusă la executorul judecătoresc, dovada existenței creanțe exigibile, dovada

expedierii avizului către debitor, și nici un alt document întru confirmarea existenței datoriei scadente.

Pârâtul a început procedura de executare silită, solicitând evacuarea persoanelor din bunul imobil ipotecat, fără a respecta termenul de rambursare a creditului și fără a demonstra că creanța este exigibilă, mai mult, folosindu-se de clauzele contractuale abuzive.

Reclamantul a achitat lunar sumele datorate conform contractului de credit, iar termenul ie rambursare totală a creditului nu a fost încă împlinit. Acțiunea pârâtului este astfel una de rea credință și contrară prevederilor contractuale.

Dacă creditorul acționează în mod abuziv sau cu rea credință, de exemplu, solicitând executarea silită atunci când debitorul este la zi cu plățile, acest comportament subminează egalitatea clauzei de investire cu formulă executorie. Creditorul nu are dreptul să inițieze procedura de executare atunci când obligațiile contractuale sunt îndeplinite de debitor.

Conform legislației din Republica Moldova (art.764 Cod civil RM), pentru a începe procedura de executare silită, creditorul trebuie să demonstreze că termenul de rambursare a fost împlinit și că suma datorată este scadentă. Dacă reclamantul achită regulat suma datorată și termenul de rambursare nu a expirat, clauza de investire cu formulă executorie este aplicată prematur și abuziv.

Pârâtul nu a prezentat executorului judecătoresc dovezi că suma datorată este exigibilă, încălcând astfel procedurile legale prevăzute de legislația Republicii Moldova pentru declanșarea executării silite. Executorul judecătoresc a acceptat și a inițiat procedura de executare fără a verifica corectitudinea și legalitatea cererii pârâtului.

Prin demararea procedurii de executare fără a respecta condițiile legale și contractuale, pârâtul a încălcat drepturile reclamantului, punând în pericol bunul imobil și dreptul de a folosi și locui în acesta până la expirarea termenului de rambursare a creditului.

Reieșind din cele expuse, dacă legea prevede anumite proceduri pentru notificarea debitorului înainte de inițierea procedurii de executare, cum ar fi notificarea scrisă a întârzierii plății și a intenției de a începe executarea, iar aceste proceduri nu au fost respectate, clauza privind investirea cu formulă executorie este ilegală. Executorul nu poate iniția executarea fără a primi dovada că toate etapele prealabile au fost completate.

Investirea cu formulă executorie a contractului de ipotecă, în absența îndeplinirii tuturor condițiilor legale și contractuale, încălca drepturile fundamentale ale debitorului, cum ar fi dreptul de a nu fi supus unei proceduri de executare abuzive sau nejustificate. Această încălcare poate constitui un motiv valid pentru anularea clauzei de investire cu formulă executorie.

Totodată, solicită aplicarea în speță a măsurilor de asigurare.

<u>SOLICITĂ:</u>

- Acceptarea spre examinare cererii de chemare în judecată;

- Constatarea nulității clauzelor contractuale cu privire la dobânda anuală, dobînda anuală efectivă și comisionul inserate în pct. 3 și pct. 6 din Contractul de credit cu dobândă nr. ***** și Contractul de credit cu dobândă nr.*****, încheiate între Botnaru Comeliu și O.C.N. «CreditExpert» SRL;

- Constatarea stingerii anticipate a datoriei conform Contractului de credit cu dobândă nr. ***** și Contractul de credit cu dobândă nr.*****, încheiate între Botnaru Comeliu și O.C.N. «CreditExpert» SRL;

- Constatarea nulității clauzei Contractului de ipoteca nr. *****, și anume inscripției din pct. 4.2. - «Contractul de ipoteca nr. ***** a fost învestit cu formula executorie».

La data de 16..12.2024, reiterînd motivele invocate în cererea inițială, reclamanții au concretizat cerințele, solicitînd:

- Constatarea nulității clauzelor contractuale cu privire la dobânda anuală, dobînda anuală efectivă, penalitate și comisionul inserate în pct. 3, pct. 6 ***și pct. 9*** din Contractul de credit cu dobândă nr.***** și Contractul de credit cu dobândă nr.*****, încheiate între Botnaru Corneliu și O.C.N. «CreditExpert» SRL;

- Constatarea stingerii anticipate a datoriei conform Contractului de credit cu dobândă nr.***** și Contractului de credit cu dobândă nr.*****, încheiate între Botnaru Corneliu și O.C.N. «CreditExpert» SRL;

- Constatarea nulității clauzei Contractului de ipoteca nr. *****, și anume inscripției din pct. 4.2. - «Contractul de ipoteca nr.***** a fost învestit cu formula executorie»;

La data de 08 noiembrie 2024, în cadrul ședinței de judecată, a fost prezentată ***referința pârâtului OCN Credit Expert,*** *prin intermediul reprezentantului, avocat stagiar Mihov Iurii, la cererea de chemare în judecată. (f. d. 121).*

Întru dezvoltarea criticilor formulate în referință, pârâtul menționează că, în conformitate cu art. 1072 din Codul civil:

(1) Într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist și dezavantajează considerabil, contrar bunei-credințe, consumatorul. (2) Articolele 1077-1079 cuprind lista clauzelor considerate abuzive în contractul dintre un profesionist și un consumator fără necesitatea evaluării lor conform alin. (1) din prezentul articol și art. 1075. (3) Listele prevăzute de articolele menționate la alin. (2) nu vor fi interpretate ca liste exhaustive.

Prin urmare, pentru ca o clauză contractuală să fie considerată abuzivă, aceasta trebuie să întrunească concomitent 2 condiții:

- să nu fie negociată individual;
- să fie în fond abuzivă (să dezavantajeze considerabil consumatorul sau să fie prevăzută expres în lista clauzelor abuzive).

a. *cu privire la negocierea clauzelor inserate în pct. 3 și pct. 6 din Contractul de credit cu dobândă nr. ***** și Contractul de credit cu dobândă nr. *****.*

Dobânda contractuală remuneratorie a fost negociată cu debitorul ținând cont de solvabilitatea acestuia precum și de instituirea garanților reale (la caz a ipotecii).

Cu atât mai mult, indică faptul că, creditorul s-a conformat prevederilor imperative a legislației privind respectarea drepturilor consumatorului, și a pus la dispoziția lui Botnaru Corneliu toată informația precontractuală.

Astfel, la 12.07.2021, Botnaru Corneliu a depus în adresa creditorului o Cerere de finanțare prin care a solicitat acordarea creditului în mărime de *****Euro, totodată debitorul a acordat consimțământul pentru verificarea istoriei de credit deținute de Biroul Istoriilor de Credit Via Scope S.R.L. și Î.M. Biroul de Credit S.R.L.

Ulterior, la 13.08.2021, după negociere, creditorul a pus la dispoziția debitorului informația și toate clauzele esențiale a contractului de credit (inclusiv dobânda, dobânda anuală efectivă, comisioanele, graficul plăților), fapt confirmat prin semnătura debitorului.

Prin Declarația din 13.08.2021, Botnaru Corneliu a confirmat că, a luat cunoștință cu toate clauzele contractuale, cunoaște modalitatea de plată și nu deține careva neclarități. Astfel, din momentul depunerii cererii de finanțare și până la momentul semnării Contractul de credit cu dobândă nr. ***** a trecut o lună și o zi, fapt care confirmă că clauzele contractuale au fost negociate individual.

Suplimentar, în capitolul „Semnăturile părților” din Contractul de credit cu dobândă nr. *****, debitorul a indicat:
„Am făcut cunoștință cu Contractul de credit nr. *****. Pretenții nu am, Botnaru Corneliu 13.08.2024”.

În cazul în care, clauzele Contractul de credit cu dobândă nr. ***** ar fi unele standard, iar debitorul nu ar avea posibilitatea de a le negocia (conform principiului „take it or leave it”), timpul de o lună și o zi pentru negocieri nu era necesar, iar contractul putea fi încheiat în ziua adresării.

Similar, relevă că la 22.12.2021, debitorul a recepționat informația precontractuală referitor la Contractul de credit cu dobândă nr. *****.

Clauzele Contractului de credit cu dobândă nr. ***** sunt similare cu clauzele Contractul de credit cu dobândă nr. ***** (or, ambele contracte au aceleași subiecți și același bun în calitate de garanție reală).

Totuși, având la dispoziție aproape 4 luni pentru analiza Contractul de credit cu dobândă nr. *****, debitorul decide de a depune o nouă cerere de finanțare, fapt care confirmă că, clauzele contractuale au fost negociate individual (și acestea sunt avantajoase pentru debitor), ori în caz contrar debitorul nu eră să depună o cerere nouă de finanțare către același creditor.

b. cu privire la fondul clauzelor abuzive.

Reiterează că, potrivit art. 1072 din Codul civil, clauzele abuzive fie (a) sunt prevăzute expres în art. 1077-1079, fie (b) dezavantajează considerabil, contrar bunei-credințe, consumatorul.

La caz, consideră că, cele invocate de către reclamant (dobânda, dobânda anuală efectivă și comisionul) nu se regăsesc în lista „neagră” a clauzelor abuzive din art. 1077 -1079 a Codului civil.

În ceea ce ține de avantajul sau dezavantajul obținut de către consumator menționează că, contractele de credit au fost negociate individual, iar condițiile contractuale sunt rezonabile în raport cu piața de finanțare internă.

Potrivit art. 1763, alin. (1), (3) din Codul civil:
(1) Prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobînzii și a altor plăți aferente, sau își asumă orice alt angajament de a achiziționa o creanță sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții. (3) Față de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esența contractului de credit nu reiese contrariul.

Conform art. 1242, alin. (1) - (2) din Codul civil:
(1) Prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date. (2) Contractul de împrumut este gratuit dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Potrivit art. 1244, alin. (1) - (2) din Codul civil:
(1) În baza contractului de împrumut, părțile pot prevedea și plata unei dobînzi, a cărei rată anuală nu poate depăși dublul ratei de referință CHIBOR înregistrată în ziua bancară anterioară datei în care părțile au stipulat rata dobînzii. în sensul prezentului alineat, rata de referință CHIBOR este rata calculată în modul stabilit de Banca Națională a Moldovei, în baza cotațiilor orientative/ferme ale băncilor contributorii pentru plasarea mijloacelor bănești în lei moldovenești la alte bănci, pe termen de 12 luni. (2) Interdicția prevăzută la alin. (1) nu se aplică

dobânzilor percepute sau plătite de către Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei, de băncile comerciale, de asociațiile de economii și împrumut, organizațiile de creditare nebancară, în temeiul împrumuturilor acordate prin intermediul platformelor de finanțare participativă, precum și în alte cazuri prevăzute de lege.
În conformitate cu art. 1764 din Codul civil:
(1) Părțile contractului de credit pot conveni asupra unei dobînzi fixe sau flotante. (2) Creditorul nu poate modifica în mod unilateral mărimea dobînzii decît în cazurile prevăzute de lege sau de contract. în cazul cînd contractul prevede dreptul băncii sau a organizației de creditare nebancară de a modifica în mod unilateral mărimea dobînzii, aceasta se va efectua în funcție de rata de bază a Băncii Naționale, de rata inflației și de evoluția pieței financiare bancare și nebancare, ținîndu-se cont de principiul echității. (3) Creditorul îl va anunța în scris pe debitor despre modificarea mărimii dobînzii cu cel puțin 10 zile înainte de modificare. Mărimea nouă a dobînzii se va aplica la soldul, existent la data modificării, al creditului.
Ținând cont de faptul că, art. 1763, alin. (3) din Codul civil prevede că, contractului de credit i se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esența contractului de credit nu reiese contrariul, dar și de faptul că, contractul de împrumut este unul încheiat (de regulă) între neprofesioniști cu titlu gratuit, iar contractul de credit în prezenta speță este încheiat între un profesionist și un consumator (B2C) anume în scopul de a obține venit (fructe civile), constată că, contractului de credit nu-i poate fi aplicat alin. (1) din art. 1244 din Codul civil.
Cu atât mai mult, alin. (2) din art. 1244 din Codul civil prevede expres că, interdicția privind mărimea dobânzii nu se aplică dobânzilor percepute sau achitate către organizații de creditare nebancară.
Aceeași soluție este susținută și de către doctrina națională, iar potrivit pct. 9 și 10 din Adnotarea la art. 1244 (Octavian Cazac, Codul civil Adnotat, animusmd/ad notări/1244): 9- Alin, (i) stabilește, sub sancțiunea nulității parțiale, limita de CHIBOR 12 luni x 2 în privința ratei dobânzii la împrumuturi. Totuși, legiuitorul a ales politica legislativă de a reglementa expres în Codul civil doar limita la împrumuturile neprofesioniste, cum ar fi împrumutul pe care o persoană fizică o acordă altei persoane fizice (cu excepția când creditorul poate fi calificat profesionist deși nu este înregistrat ca atare). 10. Interdicția se aplică doar împrumuturilor neprofesioniste. Din contra, potrivit alin. (2), interdicția nu se aplică împrumuturilor profesioniste, adică atunci când împrumutul este acordat ori este primit de către unul din următorii profesioniști ai pieței financiar-bancare: Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei, bănea comercială, asociația de economii și împrumut, organizația de creditare nebancară. Fiecare din aceste organizații este reglementată printr-o lege specială. Prin lege și alte organizații pot fi atribuite ca parte la împrumuturi profesioniste. Alegerea de politică legislativă a fost ca, pentru împrumuturi profesioniste să funcționeze regulile economiei de piață (jocul cererii și ofertei), dar sub rezerva limitelor de mai jos menite a proteja consumatorii.
Prin urmare. Codul civil în vigoare din 01.03.2019, specifică expres că, părțile în contractul de credit pot conveni asupra unei dobânzi fixe sau flotante (nefiind specificată limita acestei dobânzi).
Totuși, menționează că, în materia acordării creditelor de către profesioniști către consumatori, legislația a păstrat mecanismul de protecție instituit prin intermediul Legii nr. 202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori (în continuare - Legea nr. 202/2013).
Potrivit art. 15, alin. (7) - (9) din Legea nr. 202/2013, în vigoare la momentul încheierii contractelor de credit:

(7) Se interzice aplicarea oricăror plăți (inclusiv dobânzi, comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plăți) aferente unui contract de acordare a creditului pentru consumator pe un termen mai mic de 2 ani și/sau în care suma inițială debursată este de până la 50 de mii de lei (pentru linia de credit, valoarea de referință se va considera suma maximă stabilită în contractul de credit), a căror valoare totală să depășească valoarea debursată conform contractului respectiv sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar.

(8) În cazul acordării creditelor pentru consumatori a căror sumă inițială debursată este de până la 50 de mii de lei (pentru linia de credit, valoarea de referință se va considera suma maximă stabilită în contractul de credit), se interzice: a) efectuarea schimbărilor în clauzele contractuale respective, care, ca efect, măresc obligația pecuniară inițială a consumatorului; b) pentru consumatorul care înregistrează întârzieri mai mari de 30 de zile în executarea obligațiilor conform contractului de credit, încheierea oricăror alte acte juridice cu același consumator, care, ca efect, măresc obligația pecuniară totală a acestuia, până la stingerea obligației scadente de rambursare conform contractului de credit curent și expirarea a cel puțin 10 zile lucrătoare de la această acțiune.

(9) În cazul încălcării prevederilor alin. (7) și (8), creditorul are dreptul să solicite doar restituirea sumei inițiale debursate conform contractului de credit acordat, tară revendicarea altor plăți prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plăți). Prezenta prevedere se aplică inclusiv în cazul în care creditorul a transmis unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit acordat.

În prezenta speță, Contractul de credit cu dobândă nr. ***** a fost încheiat pe un termen de 4 ani (suma debursată - ***** MDL), iar Contractul de credit cu dobândă nr. ***** a fost încheiat pe un termen de 4 ani (suma debursată - ***** Euro). Ținând cont de faptul că, legea instituie un comision maxim de 0,04 %/zi din suma totală a creditului, iar termenul contractelor de credit constituie 48 de luni (3 ani x 365 + 366 (2024 an bisect) = 1461 de zile), comisionul maxim stabilit de lege nu trebuie să depășească 58,44% din valoarea totală a creditelor.
Creditorul nu a depășit nici limita maximă de 50% de dobândă, nici limita pentru comision, ori acestea constituie 1,39% și 1,40% din limita de 58,44%).

Într-o altă ordine de idei, menționează că, creditorul nu a obținut un supraprofit, ci a emis mijloacele bănești în corespundere cu fluctuațiile pieței financiare, iar în conformitate cu statistica ratei de inflație (elaborată de Banca Națională a Moldovei) pentru perioada 01.08.2021 (momentul acordării creditului) și până la momentul depunerii prezentei referințe rate de inflație a constituit mărimile indicate în tabelul inserat în referință.

Menționează că, debitorul a obținut mijloace financiare cu dobânda efectivă de 19,14 % pe când inflația în unele din perioade de utilizare efectivă a creditului depășea 34 %. În această ordine de idei, creditul acordat a adus un avantaj sporit debitorului și nicidecum nu poate fi considerat ca emis contrar bunei-credințe sau dezavantajos.

În calitate de practică judiciară privind aprecierea caracterului vădit nerezonabil al dobânzii precum și stabilirii dobânzii contrar bunei-credințe, aducem Decizia Curții Supreme de Justiție nr. 2ra-1974/21 din 20 aprilie 2022 (Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței împotriva OCN Cash & Co S.R.L.) prin care Curtea a invocat:
”[...] Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că în speță au fost întrunite condițiile generale pentru constatarea caracterului abuziv al

clauzelor contractuale cu privire la rata dobânzii și penalizările pentru executarea tardivă a obligațiilor contractuale, din următoarele motive.
Este adevărat că un contract are putere de lege între părți, însă, această lege este legitimă, câtă vreme nu acoperă un abuz, câtă vreme nu încalcă ordinea publică și cerințele bunelor moravuri și câtă vreme este conformă cu echitatea. Forța obligatorie a contractului este de necontestat, contractul însă nu are putere de lege, decât dacă este el însuși legal, adică nu contravine normelor de ordine publică și bunelor moravuri.
Astfel, deși legiuitorul prevede libertatea părților în ceea ce privește stabilirea unei alte dobânzi decât cea egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei, totuși, această dobândă trebuie să fie una rezonabilă în raport cu cea a Băncii Naționale a Moldovei și nu una excesiv și nejustificat de mare.

În conformitate cu datele oficiale de pe site-ul oficial al Băncii Naționale a Moldovei, rata de bază, în vigoare la momentul semnării contractului de împrumut nr. 19/21 din 12 mai 2018, este egală cu 6,5% anual.
Prin urmare, la caz, este evident faptul că dobânda aferentă împrumutului, stabilită în contractul de împrumut nr. 19/21 din 12 mai 2018, de 2% zilnic, aceasta 8 reprezentând 730% pe an, este exagerat de mare, în raport cu rata de bază a BNM."

Deși, în cauza nr. 2ra-1974/21, Curtea Supremă nu a oferit un răspuns specific privind modul de determinare a caracterului abuziv al dobânzii (din motiv că a considerat dobândă de 730% vădit abuzivă), în Decizia nr. 2ra-767/23 din 10.04.2024 (Mancevscaia Natalia împotriva O.C.N. Optimo Auro S.R.L.) Curtea Supremă a menținut Hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central nr. 2-4380/2020 din 07.06.2022 prin care s-a invocat:
"[...] 57. Potrivit opiniei consultative nr.13 din 01.11.2012 Cu privire la relația rezonabilă dintre dobînzile practicate pe piața financiară non-bancară și rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei, conform Normelor de prudență financiară a asociațiilor de economii si împrumut a cetățenilor, aprobate de Comisia Națională a Pieței Financiare prin Hotărîrea nr. 17/8 din 30 aprilie 2008 (Monitorul Oficial nr. 131- 133/381 din 22.07.2008), pct. 17, rata dobînzii la împrumuturile acordate de către asociație trebuie să fie stabilită la un nivel suficient pentru a acoperi cheltuielile privind dobînzile la mijloacele financiare atrase, cheltuielile suportate si constituirea si/sau menținerea rezervei instituționale la nivelul minim stabilit la art.33 din Legea nr.139 din 21.06.2007.
58. Prin urmare, instanța de judecată va considera rezonabilă rata dobînzii calculată conform sumei următoarelor componente: 1) costul creditorului atragerii mijloacelor financiare- rata de referință interbancară (CHIBOR) publicată de Banca Națională a Moldovei; 2) profitul creditorului de aproximativ jumătate din costul indicat la componenta nr. 1); 3) cheltuielile suportate de creditor si costurile aferente menținerii rezervei instituționale, de aproximativ 4-5%."

La 13.08.2021, rata CHIBOR pentru 12 luni a fost stabilită de 8,13 %, iar potrivit modului de determinare a dobânzii rezonabile susținute de către practica judecătorească națională, această constituie: 8,13 % + 4,06 % + 5 % = 17,19 %.
La 22.12.2021, rata CHIBOR pentru 12 luni a fost stabilită de 9,88 %, iar potrivit modului de determinare a dobânzii rezonabile această constituie: 9,88 % + 4,94 % -1- 5% = 19,82 %.

Prin urmare, constată că, chiar dacă am aplica mecanismul de calcul neprevăzut expres de legislație, dar acceptat în calitate de mod de calcul (cu aproximație) al unei dobânzi rezonabile, constată că, și în acest caz, dobânda instituită prin ambele contracte de credit este una rezonabilă și proporțională.

Cu privire la neîntrunirea condițiilor privind stingerea anticipată a creditului.

Deși reclamantul invocă faptul că, urmează a fi constatată stingerea anticipată a creditelor contractate acesta nu a prezentat nici-un argument plauzibil în acest sens, ori în conformitate cu art. 118 din Codul de procedură civilă:

(1) Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Cu atât mai mult, din coroborarea cuantumului total al creditelor (a sumelor supuse spre achitare către creditor), a graficului de achitare a creditelor și a sumelor achitate de către reclamant, rezultă expres că, reclamantul nu a stins integral datoria, iar cererea de chemare în judecată în această parte nu deține un suport factologic și normativ.

Cu privire la valabilitatea clauzei privind investirea contractului de ipotecă cu formulă executorie.

Ținând cont de faptul că, investirea contractelor de ipotecă cu formulă executoria a fost realizată în baza negocierii părților, consideră că, această clauză nu poate fi considerată ca fiind abuzivă.

Totodată, investirea contractului cu formulă executorie nu creează o disbalanță în drepturile consumatorului și nici nu afectează drepturile acestuia (în cazul în care acesta își execută obligațiile cu bună-credință).

Investirea contractului de ipotecă cu formulă executorie nu este prevăzută în lista exhaustivă a clauzelor abuzive din art. 1077 - 1079 din Codul civil.

Potrivit art. 759 din Codul civil:

(1) În cazul în care ipoteca garantează obligațiile ce rezultă din contractul de modificare a termenului de stingere a obligațiilor încheiat cu autoritatea publică, contractul de credit bancar sau de împrumut acordat de către organizația de creditare nebancară, de către asociația de economii și împrumut, de către societatea de leasing ori de către o bancă de dezvoltare multilaterală în sensul Legii nr. 184/2016 cu privire la contractele de garanție financiară, contractul de ipotecă poate fi învestit cu formulă executorie conform legislației cu privire la notariat dacă părțile au convenit în mod expres aceasta în contract. În acest caz, dreptul de ipotecă poate fi exercitat silit, iar bunul ipotecat se transmite silit, în temeiul contractului de ipotecă învestit cu formulă executorie, fără adresarea cererii în instanța de judecată pentru a obține ordonanță sau hotărâre judecătorească.

Prin urmare, clauza privind investirea contractului cu formulă executorie este (a) prevăzută de lege, (b) a fost instituită conform voinței părților, (c) nu dezavantajează considerabil consumatorul, (d) nu este prevăzută în lista clauzelor abuzive, iar ca urmare nu o consideră abuzivă și nu poate fi anulată.

Solicită de a respinge integral cererea de chemare în judecată înaintă.

În cadrul ședinței de judecată, reclamantul Botnaru Cornel și reprezentantul coreclamanților, avocatul Caisîn Valentin, au susținut acțiunea concretizată, în baza temeiurilor înaintate.

Reclamanta Botnaru Svetlana, nu s-a prezentat în ședință, fiind citată legal și reprezentată de avocat în baza mandatului, cauza fiind pasibilă examinării în lipsa acesteia, în baza art/ 206 CPC.

Reprezentantul pîrîtei OCN ”Credit Expert”, avocatul Mihov Iurii, nu a recunoscut acțiunea, solicitînd respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată, în baza temeiurilor din referință.

Audiind poziția participanților la proces, studiind materialele dosarului, examinând înscrisurile anexate la cereri pentru dovedirea celor invocate şi raportându-le la prevederile

legale ce guvernează speţa, instanţa de judecată consideră necesar de a respinge cererea de chemare în judecată concretizată, ca fiind neîntemeiată, reieşind din următoarele raționamente.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 121 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

În conformitate cu art. 130 alin. (1)–(3) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea pricinii.

În conformitate cu art. 131 alin. (1) din Codul de procedură civilă, explicaţiile date de părţi şi intervenienţi asupra circumstanţelor care le sînt cunoscute şi care au importanţă în proces urmează a fi verificate şi evaluate deopotrivă cu celelalte probe. Explicaţiile pot fi date oral sau în scris. Dacă partea audiată are mai mulţi coparticipanţi procesuali, instanţa, în funcţie de circumstanţele cauzei, determină necesitatea interogării tuturor coparticipanţilor sau numai a unora din ei.

În articolul 240 alin. (1),(3) Codul de procedură civilă se arată că, ”La deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărîrea *în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant*.”

Conform art. 60 al. (4) CPC, instanţa judecătorească *nu este în drept să modifice din oficiu temeiul sau obiectul acţiunii*.

În mod preliminar, instanța atestă că, prevederile art. 240 al. 3, 60 al. 4 și 166 al. 1 CPC, reflectă caracterul devolutiv (limitele de expunere) al unui proces civil, unde concluziile instanța trebuie să vizeze strict temeiurile invocate în acțiune, obiectul și părțile acestui proces.

Din probele pertinente conform textelor de lege enunțate, administrate în speță, raportate la raportul juridic litigios dedus judecății, rezultă următoarea situaţie de fapt.

În şedinţa de judecată, în limitele probelor admisibile şi pertinente coroborate cu explicaţiile părților și participanților la proces, s-a constatat următoarea situație de fapt.

Nu se contestă de participanții la proces și se confirmă prin materialele cauzei civile că, la data de 13 august 2021 între Botnaru Corneliu și O.C.N. «CreditExpert» SRL, a fost încheiat Contractul de credit cu dobândă nr.*****, prin care O.C.N. «CreditExpert» SRL a acordat lui Corneliu Botnaru un credit bănesc cu dobândă, în suma de ***** euro. Creditul respectiv a fost acordat pe un termen de 48 luni, până pe data de 17 august 2025 (f. d. 20-22).

Conform ***pct. 3*** din Contractul de credit cu dobândă nr.***** urmează că: *"Pentru utilizarea creditului, Debitorul achită Creditorului o dobîndă anuală în mărime de 18% calculată din suma soldului restant (lunar), reieşind dintr-un an de 365/366 zile, care se va achita lunar pînă la data de 17 inclusiv, conform Anexei nr. 1 (grafic de plăți) la Contractul dat. Dobînda anuală efectivă pentru calculul dat este de 19, 14%".*

Conform ***pct. 6*** din Contractul de credit cu dobândă nr.*****, *reclamantul - consumator este obligat să achite Creditorului inclusiv comisionul în sumă de ***** euro.*

Conform ***pct. 9*** din Contractul de credit cu dobândă nr.*****, dacă debitorul nu va restitui *creditul și dobînda (rata lunară) în termenul indicat în pct. 6 din Contract, el va fi obligat să plătească o penalitate de întîrziere de 0, 5% din suma neachitată la timp conform graficului (Anexa 1) pentru fiecare zi de întîrziere.*

La aceiași dată de 13 august 2021, întru asigurarea executării în termen obligațiilor, care reies din Contractul de credit cu dobândă nr.*****, între Botnaru Corneliu, Botnaru Svetlana și O.C.N. «CreditExpert» a fost încheiat Contractul de ipoteca nr. *****, prin care a fost ipotecat bunul imobil cu nr. cadastral *****, situat în mun.Chișinău, sect. Botanica, str. *****

Conform pct. 4.2 din contractul de ipotecă, părțile au convenit investirea acestuia cu formulă executorie (f. d. 37).

La data de 22 decembrie 2021 între Botnaru Corneliu și O.C.N. «CreditExpert» SRL a fost încheiat Contract de credit cu dobândă nr.*****, prin care O.C.N. «CreditExpert» SRL i-a acordat reclamantului Corneliu Botnaru un credit bănesc, cu dobândă, în suma de ***** euro. Creditul a fost acordat pe un termen de 48 luni, până pe data de *****. Totodată, acest contract a fost încheiat cu clauzale de la pct. 3, 6 și 9, similare celor din Contractul de credit cu dobândă nr.***** din 13 august 2021 (f. d. 26-28).

La aceeași dată de 22 decembrie 2021, între Botnaru Comeliu, Botnaru Svetlana și O.C.N. CreditExpert» SRL a fost încheiat Acordul adițional nr.l la Contract de ipoteca nr. *****, prin care a fost mărită valoarea de ipotecă a bunului imobil la ***** euro, la pct. 1.1 al Contractului de ipotecă, fiind inserat și contractul de credit din 22 decembrie 2021 (f. d. 42-45).

Reclamanții au invocat că, în fiecare lună achită datoria, ultimele plăți pentru credit au fost efectuate în luna iulie a anului 2024, fapt care s-ar confirma prin

Faptul că reclamanții în modul benevol achită suma creditului până în prezent, invocînd că acest fapt s-ar confirma prin ordinele de încasare a numerarului, copii anexate (f. d. 46-86)

În partea ce ține de cerința de constatare a caracterului abuziv și nulitatea clauzelor contractuale inserate în pct. 3, 6 și 9 din Contractele de credit cu dobîndă nominalizate, raportat la argumentele de fapt și drept invocate, instanța reține temeinicia contraargumentelor invocate de partea pîrîtă, din următoarele considerente.

Astfel, conform art. 1069 alin. (1) Cod civil, clauza propusă de una dintre părți nu este negociată individual dacă cealaltă parte nu a putut să-i influențeze conținutul, în special deoarece aceasta sa elaborat anticipat, indiferent că face parte din clauze standard sau nu.

Conform art. 1072 Cod civil:

(1) Într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist şi dezavantajează considerabil, contrar bunei-credinţe, consumatorul.

(2) Articolele 1077-1079 cuprind lista clauzelor considerate abuzive în contractul dintre un profesionist şi un consumator fără necesitatea evaluării lor conform alin.(1) din prezentul articol şi art.1075.

(3) Listele prevăzute de articolele menţionate la alin.(2) nu vor fi interpretate ca liste exhaustive.

Articolul 5 al Legii privind protecția consumatorilor, prevede interdicția și nulitatea absolută a clauzelor contractuale abuzive.

Articolul 334 alin. (1) Cod civil, prevede actul juridic sau clauza care contravin vădit ordinii publice sau bunelor moravuri sunt nule.

Conform art. 328 alin. (1) Cod civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atît pe cale de acțiune, cît și pe cale de excepție, de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanților la proces.

Conform art. 329 alin. (1) - (2) ale Codului civil în contractele cu consumatorii sînt nule clauzele abuzive, precum și clauzele prin care se derogă de la dispozițiile legale de la care este interzis a se deroga în detrimentul consumatorului (nulitatea de protecție). (2) Nulitatea de protecție operează doar în măsura în care avantajează consumatorul.

Din conținutul și sensul art. 1072 Cod civil, într-adevăr derivă faptul că, pentru ca o clauză contractuală să fie considerată abuzivă, aceasta trebuie să întrunească concomitent 2 condiții:

- să nu fie negociată individual;
- să fie în fond abuzivă (să dezavantajeze considerabil consumatorul sau să fie prevăzută expres în lista clauzelor abuzive).

Contrar argumentelor invocate de părțile reclamante, se reține ca fiind veridice și probate argumentele părții pîrîte, conform cărora clauzele de la punctele 3, 6 și 9 din Contractele de credit, *au fost negociate cu debitorul contractant,* inclusiv, creditorul a pus la dispoziția reclamantului Botnaru Corneliu, toată informația precontractuală.

Acest fapt se confirmă prin aceia că, la 12.07.2021, reclamantul Botnaru Corneliu a depus în adresa creditorului o Cerere de finanțare prin care a solicitat acordarea creditului în mărime de *****Euro, totodată debitorul a acordat consimțământul pentru verificarea istoriei de credit deținute de Biroul Istoriilor de Credit Via Scope S.R.L. și Î.M. Biroul de Credit S.R.L., argumente ale părții pîrîte, care se confirmă prin copiile acestor înscrisuri (f. d. 136-137).

La 13.08.2021, creditorul a pus la dispoziția debitorului informația și toate clauzele esențiale a contractului de credit (inclusiv dobânda, dobânda anuală efectivă, comisioanele, graficul plăților), fapt confirmat prin semnătura debitorului, or prin Declarația din 13.08.2021, reclamantul Botnaru Corneliu a confirmat că, a luat cunoștință cu toate clauzele contractuale, cunoaște modalitatea de plată și nu deține careva neclarități, copia declarației fiind anexată (f. d. 139).

Prin urmare, se reținn ca fiind probate argumentele părții pîrîte - că din momentul depunerii cererii de finanțare și până la momentul semnării Contractul de credit cu dobândă nr. ***** a trecut o lună și o zi, fapt care confirmă că clauzele contractuale au fost negociate individual, lipsind o aparență de adeziune la un contract cu clauze strict prestabilite, mai mult, reclamantul nu a prezentat careva argumente sau probe că în acest interval ar fi obiectat sau propus alte clauze sau o altă formă a clauzelor convenite.

De asemenea, reclamantul nu a explicat care ar fi fost necesitatea unui termen de o lună pentru acordarea creditului, fapt pentru care, coroborat cu probele administrate mai sus, se reține argumentele părții pîrîtă că, în situația în care, clauzele Contractul de credit cu dobândă nr. ***** ar fi unele standard, iar debitorul nu ar avea posibilitatea de a le negocia, timpul de o lună și o zi pentru negocieri nu ar fi fost necesar, iar contractul putea fi încheiat în ziua adresării, or

nu este invocat și justificat un careva alt interes al reclamantului de a primi suma de bani peste u astfel de termen prelungit de la momentul adresării cu această cerere.

De asemenea, nu se contestă că la data de 22.12.2021, debitorul reclamant a recepționat informația precontractuală referitor la Contractul de credit cu dobândă nr. *****, iar clauzele Contractului de credit cu dobândă nr. ***** sunt similare cu clauzele Contractul de credit cu dobândă nr. *****, ambele contracte au aceleași subiecți și același bun în calitate de garanție reală, reflectîndu-se și prin contestarea acelorași clauze cu fiind abuzive (nr. 3, 6 și 9 din ambele contracte), la aceiași dată reclamantul exprimînd același consimțămînt deacces la datele istoriei creditare (f. d. 138).

Sunt incidente situației și argumentele părții pîrîte că, reclamantul a avut la dispoziție aproape 4 luni pentru analiza Contractul de credit cu dobândă nr. *****, după care a decis de a depune o nouă cerere de finanțare, fapt care confirmă că, clauzele contractuale au fost cunoscute și negociate individual, nefiind probat caracterul dezavantajos al acestora pentru reclamant, or în caz contrar, debitorul reclamant nu a explicat pertinent de ce a depus după o astfel de perioadă o cerere nouă de finanțare către același creditor.

Concomitent, reclamantul Botnaru Corneliu a indicat în mod olograf, în ambele anexe ale contractelor de creditare, ce includ graficele de achitare și modul de achitare, următoarele: *”Am făcut cunoștință cu graficul de plată pretenții nu am Botnaru Corneliu (și data)” (f. d. 133, 135).*

Astfel, probele coroborate cu explicațiile pîrîte, combat invăcările părții reclamante cu privire la pretinsa adeziune la contractele citate, fără a fi negociate, fiind lipsit de suport probator, dimpotrivă fiind dovedit contrariul.

Pe aspectul ce ține de cea de a doua condiție intrinsecă a unei potențiale clauze abuzive, conținută în art. 1072 din Codul civil, care presupune că *clauzele dezavantajează considerabil, contrar bunei-credințe, consumatorul*, se reține la fel că, partea pîrîtă a argumentat și probat contrariul argumentelor invocate generic de partea reclamantă, lipsind acest elemente de fond a unor clauze abuzive.

Ab inițio, se reține că cele invocate de către reclamant (dobânda, dobânda anuală efectivă, comisionul și penalitatea) nu se regăsesc în lista expresă a clauzelor abuzive prevăzute la art. 1077 -1079 a Codului Civil, fiind probat că contractele de credit au fost negociate individual, iar condițiile contractuale sunt rezonabile în raport cu piața de finanțare internă, lipsind un dezavantaj de genul celui reglementat de prevederile citate.

Într-adevăr, conform art. 1763, alin. (1), (3) din Codul civil:

(1) Prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobînzii și a altor plăți aferente, sau își asumă orice alt angajament de a achiziționa o creanță sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții. (3) Față de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esența contractului de credit nu reiese contrariul.

Conform art. 1242, alin. (1) - (2) din Codul civil:

(1) Prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date. (2) Contractul de împrumut este gratuit dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Potrivit art. 1244, alin. (1) - (2) din Codul civil:

(1) În baza contractului de împrumut, părțile pot prevedea și plata unei dobînzi, a cărei rată anuală nu poate depăși dublul ratei de referință CHIBOR înregistrată în ziua bancară anterioară datei în care părțile au stipulat rata dobînzii. în sensul prezentului alineat, rata de referință CHIBOR este rata calculată în modul stabilit de Banca Națională a Moldovei, în baza cotațiilor orientative/ferme ale băncilor contributorii pentru plasarea mijloacelor bănești în lei moldovenești la alte bănci, pe termen de 12 luni. (2) Interdicția prevăzută la alin. (1) nu se aplică dobânzilor percepute sau plătite de către Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei, de băncile comerciale, de asociațiile de economii și împrumut, ***organizațiile de creditare nebancară,*** în temeiul împrumuturilor acordate prin intermediul platformelor de finanțare participativă, precum și în alte cazuri prevăzute de lege.
În conformitate cu art. 1764 din Codul civil:
(1) Părțile contractului de credit pot conveni asupra unei dobînzi fixe sau flotante. (2) Creditorul nu poate modifica în mod unilateral mărimea dobînzii decît în cazurile prevăzute de lege sau de contract. în cazul cînd contractul prevede dreptul băncii sau a organizației de creditare nebancară de a modifica în mod unilateral mărimea dobînzii, aceasta se va efectua în funcție de rata de bază a Băncii Naționale, de rata inflației și de evoluția pieței financiare bancare și nebancare, ținîndu-se cont de principiul echității. (3) Creditorul îl va anunța în scris pe debitor despre modificarea mărimii dobînzii cu cel puțin 10 zile înainte de modificare. Mărimea nouă a dobînzii se va aplica la soldul, existent la data modificării, al creditului.

Ținând cont de faptul că, art. 1763 alin. (3) din Codul civil prevede că, contractului de credit i se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esența contractului de credit nu reiese contrariul, dar și de faptul că, contractul de împrumut este unul încheiat (de regulă) între neprofesioniști cu titlu gratuit, iar contractul de credit în prezenta speță este încheiat între un profesionist și un consumator, anume în scopul de a obține venit (fructe civile), sunt pertinente conform art. 121 CPC, argumentele că, contractului de credit nu-i poate fi aplicat alin. (1) din art. 1244 din Codul civil, fapt ce se relevă din prevederile exprese ale alineatului 2 din același articol.

La fel, se reține că, necătînd la neincidența interdicției citate în contractele cu OCN-urile, în materia acordării creditelor de către profesioniști către consumatori, legiuitorul a reglementat mecanismul special de protecție, instituit prin intermediul Legii nr. 202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori (în continuare - Legea nr. 202/2013).

Conform art. 15, alin. (7) - (9) din Legea nr. 202/2013, în vigoare la momentul încheierii contractelor de credit:

(7) Se interzice aplicarea oricăror plăți (inclusiv dobânzi, comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plăți) aferente unui contract de acordare a creditului pentru consumator pe un termen mai mic de 2 ani și/sau în care suma inițială debursată este de până la 50 de mii de lei (pentru linia de credit, valoarea de referință se va considera suma maximă stabilită în contractul de credit), a căror valoare totală să depășească valoarea debursată conform contractului respectiv sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar.

(8) În cazul acordării creditelor pentru consumatori a căror sumă inițială debursată este de până la 50 de mii de lei (pentru linia de credit, valoarea de referință se va considera suma maximă stabilită în contractul de credit), se interzice: a) efectuarea schimbărilor în clauzele contractuale respective, care, ca efect, măresc obligația pecuniară inițială a consumatorului; b) pentru consumatorul care înregistrează întârzieri mai mari de 30 de zile în executarea obligațiilor conform contractului de credit, încheierea oricăror alte acte juridice cu același consumator, care,

ca efect, măresc obligația pecuniară totală a acestuia, până la stingerea obligației scadente de rambursare conform contractului de credit curent și expirarea a cel puțin 10 zile lucrătoare de la această acțiune.

(9) În cazul încălcării prevederilor alin. (7) și (8), creditorul are dreptul să solicite doar restituirea sumei inițiale debursate conform contractului de credit acordat, tară revendicarea altor plăți prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plăți). Prezenta prevedere se aplică inclusiv în cazul în care creditorul a transmis unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit acordat.

La caz, Contractul de credit cu dobândă nr. ***** a fost încheiat pe un termen de 4 ani (suma debursată - ***** MDL), iar Contractul de credit cu dobândă nr. ***** a fost încheiat pe un termen de 4 ani (suma debursată - ***** Euro).

Este pertinent și se reține de instanță argumentul pîrîtului raportînd clauzele contractelor la prevederile incidente, că, ținând cont de faptul că, legea instituie un comision maxim de 0,04 %/zi din suma totală a creditului, iar termenul contractelor de credit constituie 48 de luni (3 ani x 365 + 366 (2024 an bisect) = 1461 de zile), comisionul maxim stabilit de lege nu trebuie să depășească 58,44% din valoarea totală a creditelor, iar creditorul nu a depășit limita maximă de 50% de dobândă, și nici limita pentru comision, ori acestea constituie 1,39% și 1,40% din limita de 58,44%), partea reclamantă neinvocînd și nedemonstrînd contrariul, la fel se reține că - creditorul nu a obținut un supraprofit, ci a emis mijloacele bănești în corespundere cu fluctuațiile pieței financiare, iar în conformitate cu statistica ratei de inflație, elaborată de Banca Națională a Moldovei, pentru perioada 01.08.2021 (momentul acordării creditului) și până la momentul depunerii prezentei referințe rate de inflație a constituit mărimile indicate în tabelul inserat în referință, *anume cu valori între 3, 3 şi 34, 6%* (f. d. 127).

Prin urmare, este justificativ faptul că debitorul a obținut mijloace financiare cu dobânda efectivă de 19,14 % pe când inflația în unele din perioade de utilizare efectivă a creditului a depășit 34 %, astfel nu poate fi considerată ca o clauză contrară bunei-credințe sau dezavantajoasă pentru debitor, dobînda anuală efectivă fiind una rezonabilă în raport cu cea a Băncii Naționale a Moldovei, nefiind una excesiv și nejustificat de mare.

Este necontestat faptul că la 13.08.2021 (data primului contract), rata CHIBOR pentru 12 luni a fost stabilită de 8,13 %, iar potrivit modului de determinare a dobânzii rezonabile susținute și de către practica judecătorească națională, această constituie: 8,13 % + 4,06 % + 5 % = 17,19 %, iar la 22.12.2021, rata CHIBOR pentru 12 luni a fost stabilită de 9,88 %, iar potrivit modului de determinare a dobânzii rezonabile această constituie: 9,88 % + 4,94 % -1- 5% = 19,82 %.

Drept consecință, inclusiv aplicînd mecanismul de calcul neprevăzut expres de legislație, dar acceptat în calitate de mod de calcul (cu aproximație) al unei dobânzi rezonabile, dobânda instituită prin ambele contracte de credit este una rezonabilă și proporțională.

Conform art. 23 al. (1) din Legea nr. 202/12.07.2013 privind contractile de credit pentru consumatori, dobînda anuală efectivă care este egală, pe o perioadă de un an, cu valoarea actuală a tuturor angajamentelor (trageri, rambursări şi costuri), viitoare sau prezente, convenite de creditor şi de consumator, este calculată în conformitate cu formula matematică stabilită în anexa nr.2.

(2) În scopul calculării dobînzii anuale efective, se determină *costul total al creditului pentru consumator, cu excepţia costurilor suportate de către consumator pentru nerespectarea oricăruia dintre angajamentele stabilite prin contractul de credit şi a altor costuri în afara preţului de achiziţie*, pe care, pentru achiziţii de bunuri şi servicii, este obligat să îl plătească,

indiferent dacă tranzacţia este efectuată în numerar sau pe credit. Costurile administrării unui cont care înregistrează atît operaţiunile de plată, cît şi tragerile, costurile de utilizare a unui mijloc de plată atît pentru operaţiunile de plată, cît şi pentru trageri, precum şi alte costuri privind operaţiunile de plată sînt incluse în costul total al creditului către consumator, cu excepţia cazului în care deschiderea contului este opţională, iar costurile contului au fost indicate clar şi separat în contractul de credit sau în orice alt contract încheiat cu consumatorul.

(3) Calculul dobînzii anuale efective se bazează pe ipoteza conform căreia contractul de credit urmează să rămînă valabil pe perioada convenită, iar creditorul şi consumatorul îşi vor îndeplini obligaţiile în condiţiile şi în termenele convenite în contractul de credit.

(4) În cazul contractelor de credit ce cuprind clauze care permit variaţii ale ratei dobînzii aferente creditului şi, dacă este cazul, ale cheltuielilor incluse în dobînda anuală efectivă, dar necuantificabile la momentul calculării, dobînda anuală efectivă se calculează pe baza ipotezei conform căreia rata dobînzii aferente creditului şi celelalte costuri vor rămîne fixe în raport cu nivelul iniţial şi se vor aplica pînă la încetarea contractului de credit.

(5) Dacă este necesar, ipotezele suplimentare prevăzute în anexa nr.2 pot fi utilizate la calculul dobînzii anuale efective.

Astfel, din prevederile art. 23 al. (1) din Legea nr. 202/12.07.2013, dar și reglementările nuanțate din Anele 1 și 2 la acestă Lege, se relevă că, **în dobînda anuală efectivă intră costul total al creditului pentru consumator, unde conform pct. 3 din Anexa 1 la Lege, se include şi dobînda aferentă creditului** (în contractele de credit din speță, **dodînda aferentă anuală de 18%, fiind parte a DAE de 19, 14%)**

Excepţie de la costurile incluse în DAE, **constituie costurile suportate de către consumator pentru nerespectarea oricăruia dintre angajamentele stabilite prin contractul de credit şi a altor costuri în afara preţului de achiziţie, conform prevederilor exprese citate,** iar pentru nerespectarea termenmilor de plată a ratei lunare (constituită din credit și dobîndă), părțile au prevăzut plata penalității de 0, 5% pe zi de întîrziere, din suma neachitată la timp conform graficului, conform pct. 8 din contracte, astfel, **penalitatea nu este o sumă inclusă în DAE**, conform acestor prevederi.

Prin urmare, nu sunt întemeiate argumentele invocate de partea reclamantă că, clauzele ar include atît o dobîndă aferentă cît și o dobîndă anuală efectivă, dobînda aferentă creditului fiind parte a dobînzii anuale efective, nefiind o dobîndă dublă, iar ultima (adică DAE) cuprinde și comisionul.

Conform art. 947 CC:

(1) Clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

(2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă.

(3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere.

Conform art. 953 CC: (1) În cazuri excepţionale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, instanţa de judecată poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalităţii disproporţionat de mari. La reducerea penalităţii, trebuie să se ţină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci şi de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului.

La caz, penalitatea de 0, 5% din suma scadentă și neachitată conform graficului, potrivit pct. 9 din contracte, nu constituie o clauză abuzivă, conform art. 1072 Cod Civil, din aceleași

considerente analizate mai sus, totodată, partea reclamantă nu a invocat argumente și nu a solicitat eventuala micșorare a acestea, conform criteriilor de la art. 953 CC, prin dovada unei situații excepționale, astfel aceste cerințe de nulitate a clauzelor pretins abuziive, nu sunt întemeiate.

Concomitent, însăși Anexele 1 la contractele anexate, relevă că achitarea ratelor în termen, nu determinau plăți disproportionate din partea reclamantului, și anume: pentru creditul de *****euro, suma totală a creditului și dobînzii care era necesar de a fi achitată, era de ***** euro; iar pentru creditul de ***** euro, suma necesar a fi achitată constituia ***** euro, ceea ce constituie sume rezonabile și nedisproporționate conform argumentelor citate (f. d. 25, 30).

Referitor la cerința stingerii anticipate a creditelor, se reține că cerința nu este întemeiată prin probe conform art. 118 CPC, or, copiile ordinelor de plată prezentate nu confirmă achitarea integrală a datoriei de bază, dobînzii contractuale și a penalităților de întîrziere, or, reieșind din cuantumul total al sumelor citate, a graficului de achitare a creditelor și a sumelor achitate de către reclamant, rezultă că, reclamantul nu a stins integral sumele datorate.

Astfel, pîrîtul a prezentat graficul și titlul cu care au fost efectuate plățile de partea reclamantă, în tabele inserate în cadrul explicațiior sale scrise (f.d. 206-210), fără ca reclamantul să invoce neincluderea plăților conform copiilor ordinelor de plată prezentate de partea reclamantă (f. d. 46-86), în cadrul acestui calcul cu graficul și calendarul efectiv executat de reclamant, titlu cu care s-au făcut aceste plăți, din care rezultă că:

a) Cu referire la prevederile legale aplicabile, pe contractul din 13.08.2021, raportat la creditul de *****euro, plafonul maxim pasibil datorat al dobînzilor și penalităților, constituie ***** euro, fiind achitat în total suma de *****euro;
b) Cu referire la prevederile legale aplicabile, pe contractu*****, raportat la creditul de ***** euro, plafonul maxim pasibil datorat al dobînzilor și penalităților, constituie *****euro, fiind achitat în total suma de *****euro.

Concomitent, partea pîrîtă a prezentat mersul achitărilor, soldul, dobînzile și penalitățile calculate pe fiecare contract în parte, nefiind invocate devieri sau discrepanțe justificate, concrete și întemeiate referitor la aceste plăți și a modului lor de calculare (f.d. 197-198).

Prin urmare, și această cerință nu este întemeiată.

Referitor la cerința prvind valabilitatea clauzei privind investirea contractului de ipotecă cu formulă executorie, se reține că, în virtutea acelorași argumente, investirea contractului de ipotecă cu formulă executorie a fost realizată în baza negocierii părților, or investirea contractului cu formulă executorie nu creează o disbalanță în drepturile consumatorului și nici nu afectează drepturile acestuia, în cazul în care acesta își execută obligațiile în termenii stabiliți, nefiind prevăzută în lista exhaustivă a clauzelor abuzive din art. 1077 - 1079 din Codul civil, argumentele pîrîtului fiind incidente și justificative.

Conform art. 759 din Codul civil:

(1) În cazul în care ipoteca garantează obligațiile ce rezultă din contractul de modificare a termenului de stingere a obligațiilor încheiat cu autoritatea publică, contractul de credit bancar sau de împrumut acordat de către organizația de creditare nebancară, de către asociația de economii și împrumut, de către societatea de leasing ori de către o bancă de dezvoltare multilaterală în sensul Legii nr. 184/2016 cu privire la contractele de garanție financiară, *contractul de ipotecă poate fi învestit cu formulă executori*e conform legislației cu privire la notariat dacă părțile au convenit în mod expres aceasta în contract. În acest caz, dreptul de ipotecă poate fi exercitat silit, iar bunul ipotecat se transmite silit, în temeiul contractului de

ipotecă învestit cu formulă executorie, fără adresarea cererii în instanța de judecată pentru a obține ordonanță sau hotărîre judecătorească.

Astfel, clauza privind investirea contractului cu formulă executorie este: prevăzută de lege; a fost instituită conform voinței părților; nu dezavantajează considerabil consumatorul; nu este prevăzută în lista clauzelor abuzive, iar ca urmare nu poate fi calificată ca abuzivă și nefiind pasibil de a fi anulată, fiind reglementată de legislați și aplicată conform acesteia.

Prin urmare, cererea concretizată se va respinge integral ca fiind neîntemeiată.

În subsidiar, art. 6 § 1 CEDO obligă instanțele să își motiveze deciziile, iar acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument [Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct. 61; García Ruiz împotriva Spaniei (MC), pct. 26; Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.); Perez împotriva Franței (MC), pct. 81].

Întinderea obligației privind motivarea poate varia în funcție de natura deciziei (Ruiz Torija împotriva Spaniei, pct. 29; Hiro Balani împotriva Spaniei, pct. 27) și trebuie analizată în lumina circumstanțelor speței: trebuie să se țină seama în special de diversitatea motivelor pe care un justițiabil le poate ridica în instanță și de diferențele din statele contractante în materie de dispoziții legale, cutume, concepții doctrinare, prezentarea și redactarea hotărârilor și deciziilor.

Alte argumente relevante și pertinente ce ar infirma sau determina alte circumstanțe ale cauzei, nu au fost invocate.

În concluzie, luând în considerație circumstanțele de fapt elucidate mai sus, coroborându-le cu probele acumulate la materialele dosarului şi raportându-le la normele legale aplicabile speței în cauză, instanța de judecată ajunge la concluzia de a respinge cererea de chemare în judecată concretizată înaintată de Botnaru Corneliu și Botnaru Svetlana împotriva lui OCN „CreditExpert” SRL cu privire la constatarea nulității clauzelor contractuale, și anume pct. 3, 6 și 9 din contractul de credit cu dobândă nr. *****, pct. 3, 6 și 9 din contractul de credit cu dobândă nr. *****, constatarea stingerii anticipate a datoriei conform contractelor de credit cu dobândă nr. ***** și nr. ***** și constatarea nulității clauzei contractuale, și anume a inscripției „Contractul de ipotecă nr. ***** a fost investit cu formulă executorie” din pct. 4.2 din contractul de ipotecă nr. *****, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. art. 236, 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Respinge cererea de chemare în judecată concretizată înaintată de Botnaru Corneliu și Botnaru Svetlana împotriva lui OCN „CreditExpert” SRL cu privire la constatarea nulității clauzelor contractuale, și anume pct. 3, 6 și 9 din contractul de credit cu dobândă nr. *****, pct. 3, 6 și 9 din contractul de credit cu dobândă nr. *****, constatarea stingerii anticipate a datoriei conform contractelor de credit cu dobândă nr. ***** și nr. ***** și constatarea nulității clauzei contractuale, și anume a inscripției „Contractul de ipotecă nr. ***** a fost investit cu formulă executorie” din pct. 4.2 din contractul de ipotecă nr. *****, ca fiind neîntemeiată.

Se explică dreptul părților și participanților la proces de a solicita hotărîrea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, din momentul pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei, Dimitriu Serghei
judecătorul